

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

szerkesztőségi iroda: Gyulafehérvárt, Hunyadi-tér 8. sz., hová a ap szellemi részét érdeklő közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 Kor., félévre 6 Kor., negyedévre 3 Kor., egy óra 1 Kor.

Felelős szerkesztő:

MIKA OTTOKÁR.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete, hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

Nagy feladatok előtt.

Irta: Szász József, orsz. képviselő.

Komoly, nehéz idöket élünk. — Az egyes ember éppen úgy, mint az összes: az ország, a nemzet életére és jövő fejlődésére messze kiható fontos kérdések várnak bölcs megoldásra a közel jövőben, talán már a közeli napokban. Kell, hogy e kérdések tárgyilagos, komoly megfontolás tárgyaivá tétessenek minden gondolkozó előtt, mert csak így várható szerencsés megoldás, amely közmegnyugvás keltésére is alkalmas.

E törekvések két legfontosabbika: a házszabály revízió és az általános választói jog megalkotása.

A napi sajtó sokat foglalkozik mind a kettővel. Helyesen teszi. Szükséges, hogy az ilyen nagy borderejű kérdések a nyilvánosság előtt a legalaposabban megvitattassanak. Minden kérdésben minden fej nem gondolkozhatik egyformán. Nem is gondolkodik. Ez azonban nem baj. Azért vannak az érvek, hogy meggyőzzük egymást. Igaza annak lesz mindig, akinek súlyosabbak és jobbak az érvei. Ebben azt hiszem, egyetértünk mindnyájan,

A napilapok jelzik, hogy küszöbön áll a házszabályrevízió. Vizsgáljuk meg: van-e rá szükség? A kérdésre, hogy választ kapjunk, nem szükséges messzire mennünk. Elég utalnunk a horvát obstrukcióra. Ez az összeverődött s idegen érdekeket szolgáló had hónapokon keresztül

megbénította a magyar képviselőház működését. Hónapokon keresztül durva horvát beszéd hangzott a magyar törvényhozás termében.

Tisztelettel kérdezzük minden öntudatosan gondolkodó polgárát ennek az országnak: megengedhető-e az ilyen garázdálkodás? Tűrhető-e egyáltalán, hogy a mi házukban belőlünk csufot üzzenek, államiságunk védbástyáit ott rugdossák, nemzeti legszentebb érzelmeinket sértgessék, türelmünket próbára tegyék? Van-e nemzet a világon, amelyik ezt eltűrné? Úgy-e, hogy nincsen? Ha pedig akadna ilyen — pedig nem akad — nem-e megérdemelné, hogy a föld színeről is eltöröltessék?

Házszabályaink bizony kissé elavultak. Nem alkalmasak a parlamenti tárgyalási szabadság biztosítására és megóvására. Mi következik ebből? Az, hogy olyanokat készítsünk, vagy a meglevőket úgy módosítsuk, hogy azok a magyar állam létérdekeinek megfeleljenek, figyelve azonban arra, hogy a szólásszabadság szentséges elve ne érintessék, s hogy egy nemzeti alapon álló kisebbség jogai ne csorbíttassanak.

Amint tudjuk, a kormány is e szempontokat tartja szigorúan szem előtt. A konkrét javaslatot eddig nem ismerjük. Nem is beszélhetünk tehát róla. Nem akarunk egy gyékényre kerülni azokkal, akik már láthatatlanban is kigyóbékát kiáltanak kormánynya, többségre. Megvárjuk a javaslatot, s ha közzététetett: elég módunk és alkalmunk lesz felette tárgyilagos bírálatot

mondani. Ez komoly férfiaknak becsületes kötelessége.

Éppen így vagyunk az általános választói joggal is. A kérdés nemsokára a parlament elé kerül. Várjuk be türelmesen, s ne törjünk e felett se pálczát láthatatlanba előre. Ennyi a legkedvesebb, amit vezéreink joggal elvárhatnak tőlünk.

Tudjuk, hogy kormányunk szíven viseli úgy az országnak, mint az ország népének jól fel fogott érdekét. Így bizalommal remélhetjük, hogy e kérdéseket igyekezni fog mindnyájunk megelégedésére és az ország javára megoldani.

Maradjunk higgadtak, ítélkezzünk tárgyilagosan, tekintsük a nemzet nagy érdekeit: akkor nem esünk szélsőségekbe s akkor megtaláljuk, melyik cselekedet a helyes, a bölcs s melyik az ártalmas, a kárhozzátandó.

A városok alszanak.

Gyulafehérvár, 1908. január 19.

Sok életbevágó kérdés megoldása kívánja a városok tervszerű együttműködését.

Itt van mindenekelőtt az adóreform kérdése. Hogy a városok és a városi polgárság teherviselési képességét eddig miképen vette igénybe az állam, azt eléggé bizonyítja az, hogy amíg a városok lakossága egyötödrészt teszi ki az ország egész lakosságának, az állami egyenes adóknak több, mint egyharmadrésztét szolgáltatják a városok. Kétségtelen, hogy az állami háztartásnak az elmúlt évtized végén történt rendezése is elsősorban a

TÁRCZA.

Földéhség.

Irta: Ágh Endre.

Ezelőtt valami tíz esztendővel volt mit a kenyérre kenne Szabó Mózesnek is, az alsó, a felső szomszédjának is. Mert esett esztendő, amikor harmincz kalangya buzát is behordott a földjeiről. Nagy szó ez, olyan girbe-görbe országban, mint a milyen a Gagy vize mente. Jól is ment a sora Szabó Mózesnek s eszébe sem jutott akkor, hogy jöhet idő, amikor ott kell hogy hagyja az udvarházát s másfelé menjen kenyeret keresni.

Egy pár évvel ezelőtt a Gagy vize mentén is megindult a komesszáció. Amely gazdának szerteséjjel feküdt a földje, egy tagba hasították ki neki s egyiknek jobb, legtöbbjének azonban olyan helyre jutott, ahol nem köszönte meg. Így járt Szabó Mózes is.

Lábrakapott azután a faluban a pálinkaivás, az olyan ujság olvasása, ahonnan csak elégedetlenkedni tanul a harisnyás ember, mindez csak szegényítette a falut. A község lassan eladogatta az erdőit, a havasait; később pedig, amikor a nagy fűrészek kéményei már okádták a füstöt, a gazdák kezdték eladni a földjüket is az új uraságnak és elmentek dolgozni a fűrészekbe. Természetes, hogy az ekeszarvához szokott embernek

nem valami nagyon izlik a gyári munka, meg a csebélyke napszám. Nem is birták ki sokáig s minthogy azután nem volt mihez kezdeniök, fogták a vándorbotot s elmentek ki Oláhországba, ki meg a tengerentúlra. Akinek még meg volt a földje, magára hagyatva leste a napot, amikor kihúzzák alóla.

Így járt Szabó Mózes is.

Egyedülálló ember lévén, akinek a szépséges szép leányán kívül senkije a kerek világon, nem birt a földjeivel, mert sem munkást nem kapott, sem állatot nem volt hol tartania, egyszer csak arra ébredt, hogy nem bírja sem az adóját, sem a terheit s hogy elkotyvettyelik a földjeit is, ha nem tud fizetni. Mit tehetett egyebet, eladta a földeket, előbb a felét, azután a többi, hogy legalább a házat megmenthesse.

Pedig mennyire szerette a földet! Milyen görcsösen ragaszkodott ahhoz.

Amikor az utolsó darabot is eladta, zokogva fordult az életerős ember a leányához:

— No Eszter, most már mi is elmehetünk a többi után — mondotta.

A leány vigasztalni próbálta az apját.

— Nem baj, édes apám, majd csak megélünk valahogy. Maga elmegy a fűrészekbe, én meg eljárók napszámba az új urasághoz, talán keresünk annyit, amiből megélhetünk.

Szabó Mózes felvágta a fejét, úgy mondta:

— A fűrészekbe? Én? Szabó Mózes? No csak azt várjátok, hátha éhen kell halnom.

És nem ment. A leányát sem engedte napszámba, úgy éltek a még megmaradt pénzből egy ideig. Közben pedig mindig gondolkodott az öreg Szabó, hogy mitévő legyen.

Egyszer, amint elnézte a leányát, mint szövögeti a szép szötteseket, eszébe jutott valami.

— Te Eszter, — kérdezte, — van-e sok ilyen ké-szen, mint a milyeneket most szövögetsz?

— Van, édesapám — felelte a leány.

— Készülj fel hát, elmegyünk.

És másnap már utrakerekedtek két nagy láda szöttessel Kolozsvár felé és nem tellett bele egy hét, az egyik láda tartalmát mind eladták. Valami négyszáz forint árát.

A másik ládával feljöttek Pestre. Itt sem ment nehezen a vásár, sőt még jobb árt kaptak a szöttesekért, mint amott; hamarosan eladták s még be sem járták az egész várost. Mit tegyenek? töprengett megint Szabó Mózes. Ha még volna portékájuk, mennyit szerezhetnének! Új életet lehetne abból kezdeni odahaza. A mint így tanakodva ballagnak az egyik széles utcán végig, itt is, ott is szakasztott olyan dolgokat láttak a kirakatokban, mint a milyen az ő portékájuk volt s a mellett olyan olesón, hogy elámultak bele.

Nem sokáig gondolkodott Szabó Mózes, — határozott.

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szanár-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájce.)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszertárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

városok megterhelésével járt. És úgy látszik, hogy az új adóreformból várható bevételi többletet is főképen a városi polgárság fogja megfizetni.

Az egyenes adók reformja az egyetlen alkalom, amikor a magyarországi városok súlyos pénzügyi helyzetén segíteni lehet. Amikor azonban ilyen életbevágó nagy kérdéssről van szó, a városok halgatnak s tétlenül nézik, mint hiúsul meg a magyar városoktól választott 158 országgyűlési képviselő segítségével a városok gyökerecs lábraállításának reménysége.

Szubveneciókkal lehet itt-ott segíteni a városokon, de véglegesen csak akkor kapják meg a városok fejlődésünk alapföltételét, ha az állami és városi adók elosztása meg fog felelni a közigazgatási feladatkörök arányának. A városoknak nem lenne szüksége semmiféle állami segítségre, hanem csak arra, hogy az állam ne vegye igénybe a városi polgárság adózó képességét olyan sokféleképen s olyan aránytalan mértékben s különösen ne vegye igénybe az adóztatásnak azt a részét, amely elsősorban a helyi adózásra való, tudniillik a házak megadóztatását. A városi házak jövedelmezősége nagy mértékben függ a városi közintézményektől s a házak hozadékát sokkal czélszerűbben lehet a helyi viszonyoknak megfelelően városi adó formájában kiképezni. Lehet alkalmazni a házadót, esetleg kombinálva a közönséges érték szerint való megadóztatással vagy kizárólag az utóbbit.

Az egyenes adók reformján kívül legközelebb tárgyalás alá kerülhetnek az új szeszadótörvény, a helyi-érdekű és a közuti vasutakról szóló törvényjavaslat, a kisajátítási törvény revíziója, melyek nagymértékben érdeklík a városokat és végül, a mi a legfontosabb, a városi törvény. A benyújtandó törvényjavaslatok között vannak olyanok is, melyeket a városoknak kellene nemcsak sürgetniök, de ezekre nézve memorandumokba foglalt javaslatokat is kidolgozniok.

Egyesülniök kell tehát a magyar városoknak jövőjük érdekében. Csak így fognak tudni kellő erővel föllépni, így tudnak kívánságaiknak nyomatékot is adni. S ezt bátran tehetik, sőt tenni kötelességük, mert ezzel nem partikuláris érdekeket érvényesítenek, hanem a városi lakosság holdogulásának előmozdításával biztosítják egyszersmind az egész ország haladását. A városok együttes fellépésére és közös akciójára jobb alkalom nem kínálkozhatik, mint épen most, az adóreform tárgyalása küszöbén.

Az adóreformra vonatkozó törvényjavaslatok a városok lakosságát terhelik meg elsősorban avval a bevételi többlettel, amelyet az államkincstár a reformtól vár, a mi háztulajdonosaink, a mi kereskedőink, iparosaink, hivatalnokaink fognak az eddiginél súlyosabb adóterhet viselni s mikor az állam így gondoskodik magáról a városok lakosainak bőrén, ugyanakkor eszébe nem jutnak maguk a városok. Ebben elsősorban nem a kormány, hanem maguk a városok hibások, mert még

csak kísérletet sem tettek az iránt, hogy az adóreformból valamely hasznót megkaparítsanak maguknak.

Ezen csak a kollektív fellépés tekintélye és sulya segíthet, egy olyan országos akció, amelyben képviselve van az ország minden városa. Ilyen formában kifejezett követelés elől nem zárkozhatik el a kormány, a mely igen jól ismeri a városok helyzetét.

Béke virága.

A tulipán a béke virága — áldás rája — róla szól e rövid dráma — a melynek vége vig — hallga így hangzik: Élt egy úr, a haja őszbe' — ám tüze nem fordul őszre — lángra kap -- tavaszi nap — s kedves vadászni őzre. — Az őz karsú, ifjú, pajzán — csalogató szó kél ajkán — nincs vadász — ha jön a láz — ki néki ellentállni tud — s a vén fiut — ő legigazza. — Hü nője persze borul gyászba — hó könnye hull — ügyvédhez fordul — és készül régi frigy válása. — Ám régi tűz nehezen alszik, — a régi dal sokáig hangzik, — száz édes emlék, forró, lágy, — s a régi ház, (sőt régi ágy) — hervadó mirtuszkoszoru — sok édes este észbe jut — sőt más is — (itt pennám megállj) — mind azt kiáltja: oh ne válj! — A tulipán a béke virága — áldás rája — a széthuzó pár fülébe bug — bár nevet rá sok néne s hug' — lágy, békülő, esendülő dalt — s a sértett női büszkeség — meghajol sőt megtörik — s mit bohó vén szívük óhajt: — megtörténik a béke — tulipán, hála neked érte. — Vége.

Krónikás.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. január 19.

— **Személyi hír.** Gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök ő Excellentiája e hó 13 án Kolozsvárra utazott, de már 15-én visszaérkezett székhelyére, városunkba.

— **Jótekonyság.** Dr. Náthán Bernát, városi kórházi főorvos, kir. tanácsos, kinek két alapítványa dícséri általánosan tisztelt nevét, ez évben is, mint minden évben, 40 koronát küldött a helyi gimnázium igazgatóságához, szegény tanulók segélyezése czéljára.

— **Helyreigazítás.** Mult heti számunkban ezen a czímen „Garázdálkodás“, egy téves hirt adtunk le, a melyet Stojka mérnök úr kérésére, ki szerkesztőségünkben Weidner Alfréd műszaki rajzolóval megjelent, ezennel a következőkben igazítunk helyre: Weidner Alfréd műszaki rajzoló jelenleg a Stojka mérnök irodájában, e hó 6-án egy barátjával a főtéren sétált, hol egy fiatal ember őt meglökte. Weidner ezt a véletlennek és nem szándékosnak tulajdonította s szó nélkül tovább ment, de midőn másodszor is találkozott az illetővel, kit nem ismer, és ez másodszor is oldalba lökte, az

udvarházukat, vagy pedig, hogy átengedjék azoknak, akiket a magyarok helyett odahoztak dolgozni a fűrészekbe s akik már lesték a falu lakóinak elszegényedését.

Csak Szabó Mózes gazdálkodott. Ott feküdt le s ott kelt fel a földje szélén a nagy cserfa alatt. Sokszor egy hétig sem vetődött haza.

Túrta a földet, vetette, aratta egymaga és őszült, öregedett — és szegényedett. Ő már észre sem vette mindezt, annyira elfoglalta a mindennapi munka, a — küzködés.

De a leánya látta.

— Mit kinlódik édesapám azokkal a földekkel? — vetette egyszer szemére — nincs azokon áldás. Adja el s menjen inkább a fűrészekbe, ott könnyebb a munka.

Szabó Mózes feleszmélt.

— Nem megyek, leányom, oda nem megyek. Tartogatom a földeket, amíg lesz megint annyi munkád készen, amivel újra útra kerekedhetünk. Ha azt eladjuk, amit idáig szövégettél s azon a pénzen több jószágot, legelőt vehetünk, szolgát tarthatunk, majd meglátod, milyen könnyen elgazdálkodunk!

— És én vén leány maradjak, úgy-e?

— Nem maradsz, leányom, nem. Majd visszajön a Dénes.

— S azt hiszi édesapám, hogy ő elvesz minden nélkül? Hogy egy darab szőttest se hozzak a házhoz?

— Jut abból neked is, csak szorgalmas légy.

És az Eszter szorgalmasabb is lett. Versenyt dolgozott az apjával, mert még mindig remélt. Az remélte, hogy a Gyárfás Dénes úgy jön haza, mint ahogy elment oda, a hegyeken túlra, szerelemmel a szívében és hogy boldoggá tegye őt.

Ezt remélte Szabó Mózes is. És biztatta a leányát

ismeretlen támadót egyszerűen felkélte. — Mi a hírnek anyagát egy illetékes fórum előtt fekvő feljelentésből vettük, tehát jóhiszeműségünk kétségtelen. Különben az igazságot a törvénykezés van hivatva kideríteni, mi a bírósági ítéletnek prejudikálni nem akarunk.

— **Mulatság.** A gyulafehérvári polgári iparos olvasókör táncestélye e hó 12-én folyt le az „Európa“ szálló disztermében. A tánczot megelőzőleg a helybeli műkedvelők előadták a „Doktor úr“ czímű 3 felvonásos budapesti bohózatot olyan precízitással és összhangzó játékban, mely egy jobb vidéki szintársulatnak is dicséretére válnék. A szereplők egytől-egyig jól megállták a helyüket, de különösen ki kell emeljük Grósz Ármint, ki a betörő szerepében annyi ügyességet és talentumot vitt a világot jelentő deszkákra, mint a megnyit egy hivatásos színésztől s nem egy műkedvelőtől vártunk. Az egész darab kifogástalan rendezéseért is az érdem őt illeti. Műkedvelőinknek csak gratulálhatunk ezen sikerükhöz s kérjük, hogy adjanak alkalmat minél gyakrabban a valóban hálás közönségnek, hogy minél gyakrabban gyönyörködhessék e kis társaság kulturális haladásában.

Az előadást táncz követte, mely a reggeli órákig tartott, az első négyest 180 pár tánczolta s az Európa terme ezuttal is szűknek bizonyult, mert mikor a párok felállottak, a nemtánczoló közönség heringek módjára szorongott a tánczos párok mögött. Jó kedvben nem volt hiány s elmondhatjuk, hogy iparosainktól, kiknek mulatságát az összetartás jellemezte, többi társadalmi köreink is példát vehetnének. Bátran állíthatjuk, hogy ilyen sikerült és látogatott estélyben ritkán volt részünk, s alig hisszük, hogy a farsangon még egy ilyen, minden ízében sikerült mulatságot össze lehetne hozni, mint a minőt a mi derék iparos polgártársaink összehoztak.

Egyre azonban kérjük derék iparosainkat. Jövőben ha még tánczestélyt rendeznek s pedig hisszük, hogy e siker után ismét rendezni fognak, ne vegyék fel a tánczrendbe a bosztoncsárdást, vagy csárdásboszton. Ez a két táncz két külön fogalom s ne utánozzák az ilyenekben az előkelő köröket, hadd maradjon meg a mi csárdásunk a maga eredetiségében nemzeti táncznak, úgy is — fájdalom, — a külföldi szokásoknak majmolása kizsoritotta legszebb magyar tánczainkat s csak még ez az egy nemzeti tánczunk van, melyben még a külföldi idegen is gyönyörködni tud. Tehát mulatságaikon a hamisítatlan csárdás legyen a tánczrenden és akkor csakis csárdást tánczoljanak, ha azt akarják, hogy magyar jellege legyen a mulatságuknak. Az olvasókörnek ez az estély 170 korona tiszta jövedelmet hozott.

Felülizettek: Dr. László Mihály 10 kor., Körössy László 6 kor., Balla István 3 kor., Lőrincz Jánosné, Megyeri Imre, Haas Vilmos, dr. Roska Miklós, Klármann József, Klármann József személyzete 2—2 kor., dr. Velikán Kamill, Judovits Jenő 1.80—1.80, Bleier N., Hilscher István, Salamon Szabin 1.60—1.60, Leonhardt

— Te Eszti, — szolt a leányához — vehetnének ezekből s úgy adjuk el, mintha odahazulról hoztuk volna, nyerünk rajtok.

— Vegyünk, édesapám, — hagyta rá a leány.

— Okos ésszel megkértszerezhetjük azt a hétszáz forintot, a mit már szereztünk, s akkor visszamehetünk — földet venni.

— Jó lesz, édesapám.

Az elhatározást tett követte s három hét mulva vigan ült Szabó Mózes a leányával a vasutra, valami ezerötyszáz forinttal a zsebében.

Akkoriban nagyon olcsón lehetett földet venni a Gagy vize mentén. Mert mit ér a föld olyan helyen, a hol legtöbbje parlagon hever, mert nincs, a ki megmivelje, vagy a min temérdek a teher. Olcsón szerzett valami öt holdat. És föltette magában, hogy azt a két kezével, az izzadságos munkájával, de meg fogja tartani, a mig csak él. És úgy tett. Ezelőtt négy esztendővel, amikor lent jártam, Szabó Mózes javában gazdálkodott megint.

Az Eszter még akkor is szép leány volt és újból szövegette azokat a csodaszép szőtteseket, a miket jó pénzzel fizetnek az urak. — De lelkében valami nagy szomorúság, valami rejtett bánat ülhetett, mert mind haloványabb lett és hervadt, mint ősszel a virág. A szövésszék mellől epedő, bánatos dalok keltek ajkairól, azok a dalok, a melyek valakit visszasírnak. — Lehet, hogy ő neki is volt valakit siratnia, mint annyinak a Gagy vize mentén.

Mert szomoruan üresek, kihaltak itt a falvak. Kinek a fia, kinek a leánya ment el kenyeret keresni Oláhországba és ott elveszíteni a fiatalságot — vagy a becsületet.

Elementek egész családok, hogy üresen hagyják az

meg önmagát is. Már alig bírta a munkát, de még mindig dolgozott, erőlködött, nehogy az a föld kiszaladjon a lábai alól. Mind mondogatták neki, hogy adja el, kezdjen valami más életet, de ő nem, ő csakszántotta, vetette a földjeit, amennyit birt és amíg bírta. Amíg el nem adta a törvényt.

Mert hogy sem az adót, sem a párbért, meg a többi terheket sem bírta fizetni, a földjeinek egy része parlagon hevervén, elvették tőle erőnek erejével.

A napokban idefent találkoztam vele a nagy város egyik zajos utcájában. A vállára egy csomó asztalkendő szép szőttes, megymás volt átalvetve s úgy járt. Azokkal kereskedett.

Alig ismertem rá, úgy megváltozott; megöszült, megöregedett, azt mondta, a sok küzködésben.

— Mert instálom, nagyon szeretem a földet és jobban ragaszkodom ahhoz, mint az életemhez. Mégis elveszett. Most újra feljöttem és ha szerzek annyit, a miből megélhetek, újra visszamegyek . . .

— És földet vesz? — kérdeztem.

— Azt is, legalább annyit, a mennyit magam megmivelhetek. Mert csak így maradtam, mint az ujjam.

— Az Eszter is itt hagyta?

— Ő is. Addig-addig sirdogált, amíg meg nem hasadt a szíve. Akire oly hosszú ideig várt, hazajött, de nem egyedül és azt nem tudta elbirni. Sokat szövégetett össze és azt mind reám hagyta, én meg most eladogatom. Tessék instálom, vegyen az ur belőle.

Itt már felülkerekedett benne a kalmár-ember.

— S azután igazán az Eszter szőtte ezeket? — kérdeztem.

Oly meggyőzően bizonyígtatta, hogy el kellett hinned.

Albert, N. N. 1.20—1.20 kor., Stern Adolf, Baruch Dániel, Dudás Lipót, Bozsó Máttyás, ifj. Hillinger Sámuel, Muresán Antalné, Lobstein Sámuel, Izsák Manó, Klein József 1—1 kor., Weber János, Pflanzner Mór, Fuhrmann Alfréd, Lamensdorf Sámuel 80—80 f., Farkas Gerő 60 f., Schramm Lázár, Grün Rudolf 50—50 f., Simon Samu, N. N., Rosner Rezső 40—40 f., N. N. Fischer Jenő, Metter N., Nestor János 20—20 f., kik fogadják ez uton is halás köszönetét a polg. iparos olvasókör választmányának.

Ugy értesültünk, hogy az estélyen közreműködött műkedvelők a „Doktor úr” ezimű bohózatot közkívánatra mérsékelt helyárrakkal, ma vasárnap ismét előadják. Ezuttal is felhívjuk erre a közönség figyelmét.

— **Merénylet a zalatnai vasut ellen.** E hó 11-én éjjel ismeretlen tettesek a Metesd és Pojána közötti vonalon egy hidon átvezetett vasuti sineknek öszszetartó csavarait meglazították, s hogy a 11-én reggel Zalalnáról jövő vonatot nem érte baleset, csak annak köszönhető, hogy a vonat nagyobb sebességgel haladt épen akkor, s csak azután váltak el a sinek, miután a vonat áthaladt a hidon. A merényleket erélyesen nyomozza a csendőrség.

— **Egyleti élet.** A gyulafehérvári polgári kaszinó tagjait a választmány e hó 12-ére d. u. 5¹/₂ órára közgyűlésre hívatta össze, azonban a közgyűlés nem volt megtartható, mert az egyleti tagok oly kevesen jelenték meg, hogy határozatot hozni nem tudtak volna. A választmány a mai napra ismét összehívta a közgyűlést. Reméljük, hogy nagyobb eredménnyel.

— **Eljegyzés.** Klärman József polgártársunk kedves leányát Valit e hó 11-én jegyezte el Fischer Árpád magánhivatalnok.

— **Halálozás.** Knapp Ede vendéglős e hó 9-én élete 64 évében meghalt. Temetése e hó 11-én ment végbe.

— **Adakozás.** Gyulafehérvár város közönsége a Budapesten felállítandó Rákóczy kápolna alap javára 20 koronát adományozott.

— **Jubileumi zárandoklat Lourdesbe.** Nagy ünnepségek színhelye lesz ez évben a kies fekvésű dél francia Lourdes városa. T. i. épen 50 év mult el azóta, hogy a kis Bernadetta előtt szűz Mária megjelent. Ez évforduló alkalmával a világ összes katolikusai nagy tömegben keresik fel Lourdest, hogy az ünnepségben részt vegyenek. Magyarországból márczius 16-án indul egy országos jellegű zárandoklat Olaszország érintésével Lourdesbe, melynek vezetője nagys. és főt. Dr. Gieszván Sándor, apát kanonok, Szent István társulat alelnöke, országgyűl. képviselő ur lesz. Ezen zárandoklatra vonatkozólag Fehér Ferencz plébános Ehed (Esztergom-megye) szívesen szolgál felvilágosítással.

— **Öngyilkos főjegyző.** Ádám Albert, Udvarhelyvármegye főjegyzője, e hó 12-én reggel öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos 1906. óta szolgálta a vármegyét és két év óta volt főjegyző. Hátrahagyott levelében betegséget említ öngyilkossága okául.

— **Házasságok statisztikája.** A most megjelent statisztikai évkönyv szerint a magyar birodalom területén 1907. évben 186,826 házasságot kötöttek és 138,074 házasság bomlott fel; ebből 3890 válópörrel fejeződött be, a többi esetben pedig a halál szüntette be. A legtöbb házasságot februárban és novemberben kötötték.

— **Vizsgarend.** A gyulafehérvári püspöki hittani intézetben az 1907—1908. tanév első felének végén a következő napokon tartatnak meg: 1908. év január 18. vizsga az egyházjogból. (III—IV.) 20-án az alapvető hittanból. (I—II.) 25-én a lelkipásztorkodásból. (III. IV.) 27-én a szentírás tudományból. (I—II.) 29-én az egészségtanból. (IV.) 31-én a bölcsészettanból. (I—III.) 31-én d. u. 3 órákor osztályozás.

— **Hunyadvármegye konfliktusa az osztrák bírósággal.** Szenzációs és a maga nemében ritka esetről tudósítanak Déváról, amely élénk világot vet az osztrák elbizakodottságra és konfidenciára.

A bécsi „Neue Freue Presse” tulajdonosa évekkel ezelőtt elhalálozván, három gyermeket hagyott hátra. Mindegyik gyermeknek csekély hatszázezer koronát hagyományozott. A nagykoru gyermekek egyike, Falerna Félix, jogot végzett, de később énekes lett és szép hírnévre tett szert. Mint aféle bohém ember, nem igen ismerte a pénz értékét, miért is a végrendelet úgy intézkedett, hogy a hagyatékából reá eső 600.000 korona az énekes gyermekei javára lekötve marad és ő csak annak hasznélvezetére jogosult.

A tényálláshoz tartozik az is, hogy az énekest a bécsi bíróság gondnokság alá helyezte volt.

Midőn az operaénekes már olyan kort ért el, amelyben rendszerint komolyan szokás gondolkozni, a bécsi gyámkodást megunta és minden erejét meg-

feszítette, hogy a vele született szabadságát visszanyerje. Igen ám, de Ausztriában könnyen lehet szabadságot veszteni és nagyon nehezen visszaszerezni. Egy szóval az osztrák bíróság a gondnokságot semmiképen nem volt hajlandó megszüntetni, amiben a gondnokul kinevezett ügyvéd mesterkedésének is nagy része volt.

Falerna Felix látván, hogy Ausztriában sehogy sem boldogult, elhatározta magát arra, hogy Ausztriát a faképnél hagyja és magyar állampolgár lesz és letelepedett Hunyadvármegye Algyógy községében, melynek ő telékébe vétette fel magát akkor, midőn a magyar honosságot elnyerte. Persze előbb elbocsájtották őt az osztrák állam kötelékéből.

Miután Falerna Pogány Béla alispánnál a magyar állampolgár hűségi esküjét letette, az erről tudomást szerzett régi gyámhatóság átiratot intézett Hunyadvármegye központi árvaszékhé, amelyben kijelenti, hogy Falerna hagyatéki ügyében ezentul a hunyadvármegyei árvaszék illetékes eljárni. Kéri tehát, hogy adjon utasítást a bécsi gyámhatóságnak a Falerna elleni gondnokság megszüntetésére és a 600.000 koronás hagyaték átutalására.

A hunyadvármegyei árvaszék erre azt válaszolta, hogy az illetékességet vállalja és minthogy Falerna most már magyar állampolgár és a magyar törvények értelmében magyar állampolgárok személyi ügyeiben kizárólag magyar hatóságok intézkedhetnek, kéri a bécsi gyámhatóságot, hogy az itteni gyámhatóság intézkedéseig ideiglenesen fentartott gondnokság megszüntetésével a hagyatéki vagyont az összes iratokkal küldje meg.

És most következik a meglepetés!

Hosszas hallgatás után Hunyadvármegye központi árvaszéke ismételten felkérte a bécsi bíróságot, hogy megkeresésének tegyen eleget, amire aztán meglepő válasz érkezett. Sem a gondnokságot nem szünteti meg, sem a vagyont át nem küldi, de még csak arra sem hajlandó, hogy Falernát magyar állampolgárnak tekintse, — válaszolt vissza az osztrák bíróság, teljes megvetéssel a magyar törvénykönyv paragrafusainak és a magyar állampolgári jogoknak. Falerna Félix kétségbeesésben Hunyadvármegye közigazgatási bizottságához fordult abbéli kérelmével, hogy a bizottság hívja fel a magyar kormány figyelmét az esetre és hasson oda, hogy a magyar hatóság törvényes intézkedéseinek érvény szereztessek.

— **A Makray-féle örökség.** Harmincz év óta húzódó örökösödési ügyben döntött a napokban a Kuria. Makray László erdélyrészi földbirtokos, negyvennyolczas honvédezedés, 1876-ban elhalálozván, hunyadmegyei uradalmait hasonnevű fiára, szolnokdobokai birtokát pedig leányára hagyta. Az örökösök azóta folyton pörben állanak egymással. Makray László zeneszerző — míg a leányörökösök rég birtokba vették a több millió koronára rugó örökséget — nem tud örökségéhez jutni. Végre is két év előtt a bíróságok az ő javára döntöttek, de a leánytestvérek ekkor ismét keresetet indítottak, melyben azt kérték a dévai törvényszéktől, hogy kötelezze Makray Lászlót az örökrész átvétele előtt fél millió korona hagyatéki teher kifizetésére. A dévai törvényszék, valamint a kolozsvári tábla ezt a keresetet elutasította, melyet most a Kuria is jóváhagyott.

— **Lőttek a fegyverrel.** Alpestes községben Baresai Tibor nagybirtokos vadászatról hazatérve, fegyverét tisztítás végett átadta Kovács Sándor inasának, aki a fegyverrel kiment az előszobába s ott Repicski Stefánia szobaleányt ijesztgette vele. A fegyver elsült, a töltény a leány altestébe furódott és bal ccombját szétromcsolta. A szerencsétlenül járt leányt az urasági kastélyban ápolják.

— **Halál a hivatalban.** Szászvároson Mihályi Béla rendőrfőkapitány e hó 14-én hivatalos szobájában tárgyalás közben hirtelen összeesett és meghalt. A rendőrfőkapitány tragikus esete meggyeszte általános részvétet kelt.

— **A Karánsebes—hátszegi vasut.** Hunyadmegye iparának és kereskedelmének nagy fellendülését fogja eredményezni az a most épülő vasuti vonal, mely 76 kilométer hosszúságban Karánsebestől Alsó-Baniczára és onnan Hátszegig vezet. Az összköltség mintegy 7 és fél millió koronával van előirányozva. A vasut mentén egyik nagyon meredek utszakasznál 5 km. hosszú Abt-rendszerű fogaskerekű vasutat kell építeni. Az összes állomások száma 12, ahol diszesebb kivitelű építkezéseket létesítenek. Az új vasutvonal a természeti kincsekben dus Krassó-Szőrény és Hunyadmegyéket, a nándorhegyi vasércbányákat, a kukovai gazdag márványtelepeket és az átszelt vidék rengeteg erdőségeit van hivatva a világpiacz számára hozzáférhetővé tenni és így azok gazdasági értékét tetemesen növelni.

— **Rendőri hírek.** E hó 8-án Fülöp László sütő segéd gazdája távollétét felhasználva az őriztetére bizott lisztkészletet 67 korona értékben eladta és elszállította éjnek idején, s azután a városról megszökött. A tettes ellen a rendőrség nyomozó levelet adott ki s az ismeretlen orgazda ellen is megindult a nyomozat. — Gyulafehérvár sz. kir. város területén a sertés vész megszűnvn, a zárlat feloldatott. Tehát ismét szabad a sertésvásár.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az érverések száma. Az érverések száma még a teljesen normális, egészséges embernél is igen különböző. Az orvosok erre vonatkozólag két általános szabályt állapítottak meg, a melyeket azonban egyes élettani rendellenességek erősen befolyásolhatnak. Szerintük a nő érverése mindig gyorsabb, mint a férfié, más részt a pulzus az ember születésétől fogva a halálig fokozatosan lassabban ver. Ez annyira biztos es törvényszerű dolog, hogy minden mástól eltekintve, egyedül a pulzus-ütés számából meg lehet állapítani az ember életkorát. Az újszülött füccsecsemő érverése perczenként 150, a leányé 160. Négy-öt éves korában a fiugyermek pulzusa százat, a leánykéé száztíz ver. Az ifju férfi érverése 90, a fejlett hajadoné 95. Erejének teljében a férfi és nő pulzusa hetvenötöt, illetőleg nyolczvanat ver. Éltesebb korban e két szám 50 és 60. Az, hogy az érverés 50 alá szálljon öreg férfiaknál, sokkal gyakoribb, mint nőknél. Előfordul természetesen, hogy máskülönbven vasegészségű embereknel is néha föltűnő rendellenesség jelentkezik az érverés száma tekintetében. Így például Napoleonnak, — a ki pedig egész életén át oly egészséges volt, mint a makk, — csak negyvennégyet vert a pulzusa. Egy 87 éves embernek érverése csak 30, sőt néha 27 volt s e mellett még két esztendeig élt az illető a legjobb egészségben.

Egy kínai a női viseletről. Wu, washingtoni kínai követ élesen elítéli az amerikai társadalmi életet. Az önök női, — mondotta, — nagyon sok ruhát hordanak a lábaik körül és nagyon keveset a vállaikon. Nevetséges, hogy a nő egy tuczat rőf fölőleges kelmét czipeljen a lábai körül, úgy, hogy az utczán a kezeit kell segítségül venni, hogy minden rondaságot fel ne szedjen. Az előkelő nők színházban, estélyeken ékszerekkel aggatják tele a füleiket, nyakukat, karjukat, mintha csak valamely gazdag ékszerész fizetett modelljei volnának. A kínai nők is szeretik a drágaköveket, de csak magukért és nem aggatják barbár módra tele azokkal magukat. A kínai nők ruhazata sokkal kényelmesebb és egyszerűbb, nyáron szelősebb és télen melegebb.

Műfogak. Bizonyos körülmények közt tüdőgyuladást és gyomorbajt idézhetnek elő. A műfogakkal bírók csak ritkán szokták ezeket tisztogatni, nehogy a zománc lekopják róluk. Ez azonban nagy baj, mert ezek a fogak vastag nyálkaréteggel vonódnak be s baktériumok képződnek benne, a száj pedig kellemetlen büzt kap tőle. Ezért naponkint gondosan tisztítani kell a műfogakat és fogsorokat.

Az amerikai párbaj. Az elégtételkeresésnek ez az ostoba és lelketlen módja éppen nem amerikai szokás. Ugy vagyunk ezzel is, mint ezer más dologgal: a neve talán egészen jogtalanul s Isten tudja honnan ragadt rá. Az amerikai, ha már párbajozik, egészen másformán teszi. Minden yenki arra igyekszik, hogy ellenfelét megölje, úgy, hogy magának baja alig történhessék. S sokkal jobban bizik szemében, ügyességében, mint a sorsban.

Igazi amerikai párbaj például az olyan, melynél az ellenfeleket sötét szobába zárják és mindegyiket revolverrel és késsel föllegyverezik. Azok ketten azután úgy támadnak egymásra vaktában. Vagy oda kötik őket egy asztalhoz, egymással szemben. Csak jobb karjuk marad szabadon, de ebbe kést kapnak. Vontesövű puskával is vívtak ott már párbajt, vagy revolverrel, sőt fűtkössel és ostorral is. Az ilyenféle már valóban amerikai párbaj.

Közgazdaság.

A Gyulafehérvári takarékpénztár mérlegszámlája 1907. december 31-én. Vagyon: Pénztárkészlet K. 108807.18. Váltótárca K. 3145118.40. Jelzálogkölesönök K. 595796.50. Előlegek különböző értékekre K. 53162.02. Értékpapírok K. 622155.80. Adósok K. 701718.72. Letétek K. 12800.— Omb. giroszlán K. 1399.39. M. kir. postatakarékpénztár K. 499.33. Ingatlanok K. 224695.24. Felszerelések K. 8100.—. Birói

letétek K. 1115436. összesen K. 549540694. *Teher:* Részvényalapítók K. 300000—. Tartalékalapok K. 239746—. Betétek K. 333863273. Visszleszámitott váltók K. 45459333. Hitelezők K. 105942735. Óvadékok K. 12800—. Fizetendő tőkekamatadó K. 762433. Átmeneti kamatok K. 3292645. Egyenleg mint nyereség K. 4965675. összesen K. 549540694. *Veszteség és nyereség számla. Bevételek:* Nyereség áthozat mult évről K. 245647. Váltó-, jelzálogkölesön-, előleg-, folyószámla és részvénybefizetési kamatok K. 29282911. Értékpapirkamat (adómentes) K. 25622—. Házbérék K. 17900—. Jutalékok K. 90112, összesen K. 33970870. *Kiadások:* Kezelési költségek K. 512876. Irodahelyiségbér K. 1700—. Tiszti- és szolga fizetések K. 1203348. Tiszti lakbérék K. 203148. Tisztek nyugdíj-egyesületi tagdíja K. 400—. Igazgatósági jelenléti bér-cák K. 2100—. Felügyelő bizottsági díj K. 1400—. Jótékonykezelt kiadás K. 52650. Ingatlan fenntartási költség K. 46194. Tőkekamatadó K. 1502083. Jövedelmi és házbéradó K. 542777. Kincstári bekebl. illetékek K. 91101. Kifizetett és tőkésített betétkamatok K. 15020830. Visszleszámitolási és lombárd kamatok K. 7939088. Behajthatatlan követelések leírása K. 5000—. Berendezés karbantartása K. 918—. Tartalékalap kamatja K. 7393—. Egyenleg mint fölosztandó nyereség K. 4965675. összesen K. 33970870.

Piaczi árak:

Gyulafehérvárt, 1908. évi január hó 11-én.

Buza 24 K. 50 f. Rózsa 21 K. Tengeri 13— K. Arpa 14 K. Zab 16 K. Burgonya 6 K. Paszuly 16 K. métermázsánként. Lencse —88 f. kilogrammonként. — Baromfi hizott: Liba 7— K. Rucza 250 K. darabonként. Baromfi rideg: Liba 3— K. Rucza 120 K. Tyúk 160 K. Pulyka 5— K. Csirke rántani való párja 1— K. Csirke nagyobb párja 160 K. Kappan 260 K. Tojás —7 K. darabonként. — Egy mm. széna 11— K., egy mm. szalma 380 K. — Husneműek: Marhahus 120 K., Borjúhus 140 K. Sertéshus 136 K. Szalonna 160 K. Zsír 160 K. kilónként. — Tej 1 liter 20 fill. — Tüzifa 1 m. 7— K., kőszén 1 Q. 360 K.

Szerkesztői üzenetek.

Longhy A. István Kolozsvár. A küldött tárcza ezikk nem a mi közönségünknek való s ez okból nem közölhetjük. Valami egyebet kérünk. A kézirat rendelkezésére áll.

Budeán Georgin Helyt. Levelét és mellékleteit megkaptuk, ez ideig azonban még nem volt időnk verseit átnézni, de sorát kerítjük s ha megütik a mértéket örömmel közöljük is. Addig pedig kérjük legyen türelemmel.

Utry János Helyt. Levelét kaptuk s önnek azt ajáljuk, hogy máskor leveleit ne diktáltassa a kocsisával.

R. M. Helyt. A küldött reklam hirdetést (ujdon-ság alakjában) megkaptuk, ebben a számban már nem jöhetett, lekészt. Még a jelzett hatánapig három számunk jelenik meg s így nem multa idejét, de csak 5 korona ellenében adhatjuk közre, miután egy olyan es-télyről van szó, mely belépti díjakat vesz. Ha így ki-vánják szívesen állunk rendelkezésre.

Sz. 8845—1907. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi ha-tóság közhírré teszi, hogy Dietrichstein Mór aradi lakos végrehajthatónak Kovács Zsigmond gyulafehérvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 41 kor. 04 f. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulafehér-vári 1479. sz. tjkvben A 4. rdz. alatti ingatlanokra összesen 710 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fentt megjelölt ingatlanok **1908. évi január hó 23-ik** napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék tlkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a ki-kiáltási áron alól is eladatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában előirt árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 2. §-ában kijelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez le-tenni, vagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmé-ben a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállít-tott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Gyulafehérvár, 1907. november 9-én.

A kivonat hitelességét igazolja

Bohuczky János, tlkvi kiadó.

Sz. 1066—1907. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a krakauai cs. és kir. törvényszéknek 1907. évi C. III. 693/7

számu végzése következtében Dr. Adorján Sámuel gyula-fehérvári ügyvéd által képviselt krakaui Diamant Mihály javára gyulafehérvári Goos Dániel ellen 208 K. 50 fill. s jár. erejéig 1907. évi december hó 11-én foganat-sított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1160 kor. becsült következő ingóságok u. m. halzsir és talp nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró-ság 1907. évi V. 1182/2 számu végzése folytán 208 K. 50 f. tőkekövetelés, ennek 1907. évi október hó 7-ik nap-jától járó 6% kamatai 1/3%-o váltódíj és eddig összesen 21 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő eszközlé-sére **1908. évi január hó 25-ik** napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándéko-zók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-sai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igé-rőnek, szükség esetén becsárban alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előlverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyer-tek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. §. 120. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1908. évi január hó 5-én

Papp Károly kir. bír. végrehajtó.

Uj erőt ad

a SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. —

Gyengeség esetében különösen lábadozóknál,

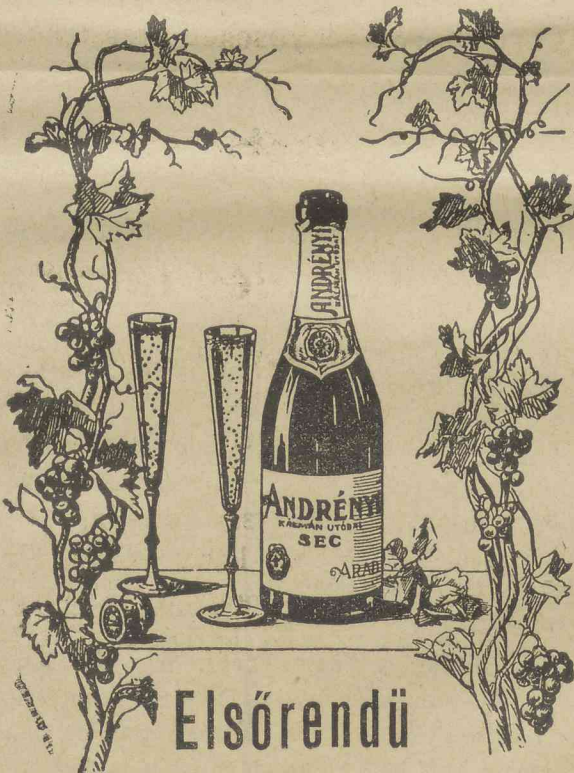
Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véd-jegyét — a halászt — kérjük figye-lembe venni.

vagy vérszegénység, tüdőbaj, tulterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szer-hez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyó-gyítja a gyengeséget. Ez a szer a

SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógyszerárakban.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a fran-czia jelleg kifejezetten érvényesül, s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva.

Kapható:

:: minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. ::

Nyilttér.

(E rovat alatt közlöttékért a szerkesztő nem vállal felelősséget.)

Hálanyilváníítás.

Néhai férjem Knapp Ede elhunytá alkalmával tanusított vigasztaló részvétért, nevezetesen a gyula-fehérvári vendéglősöknek a temetésen testületileg való megjelenéséért és a tekintetes cs. és kir. tisztikarnak kegyes képviseltetéséért és mindazok-nak, kik bánatomban vigasztaló szóval felkerestek, ez uton mondok hálás köszönetet.

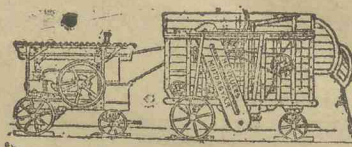
Gyulafehérvár, 1908. jan. 12.

Özv. Knapp Edéné.

MÓTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Herkules-motorvállalat, Budapest V. Váci-ut 30.

Ajánlja ugy cseplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmazható, leggyorsabb benzinkomobilyjait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemen megtekintetők.

Teljes jótállás kifogástalan üzemen!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Rendkívül csekély benzinfogyasztás!

~ 13-14 éves fiú is kezelheti! ~

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő levél a Magyarországon üzemen levő motorokról.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságu Földmívelésügyi Miniszterium 60900/1896. számu szok-ványrendelete szerint

válogatott első osztályu sima és gyökeres **Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola s Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily ala-nyokra nemesített, fenti rendeletnek minden-ben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fásoltványok

kerülnek ezen évben nálunk eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelésége, TAPOLCZA, (a Balaton mellett).

KÖHÖGÉS.

A ki

az egészségét szereti, a köhögést eltávolítja. 5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-vány igazolja, hogy a szer gyógyu-lást eredményez.

Kaiser-féle

három fenyő

mell-karamellak

Orvosilag kipróbált szer, ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, nyálkásodás, gégehurut, görcs és számarhurut ellen.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 80 fill.

Kapható VLAD VIRGIL gyógyszerésznél Gyulafehérvárt.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közszenynél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlánhoz”

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

MEGHIVÓ.

A GYULAFEHÉRVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR MINT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XXXVI. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

FOLYÓ 1908. ÉVI JANUÁR HÓ 30-ÁN

D. U. 3 ÓRAKOR SAJÁT HELYSÉGÉBEN FOGJA MEGTARTANI,

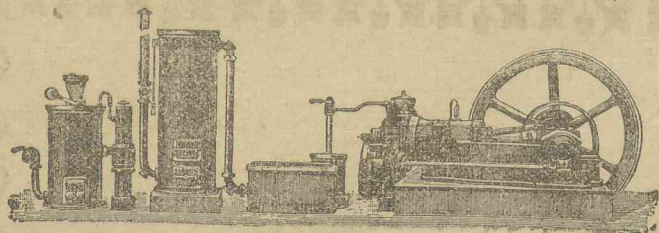
melyre a t. részvényeseket ezennel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Jegyző választása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
 - II. Az 1907. évi zárszámadások előterjesztése; az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése kapcsán a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények iránti határozathozatal.
 - III. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
 - IV. Indítványok, melyek kellő időben lettek bejelentve.
- Kérjük a részvényeseket, — hogy szavazati joguk gyakorolhatása végett — részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 2 nappal az igazgatóságnak bemutatni sziveskedjenek.

Gyulafehérvár, 1908. január hó 15-én.

Az igazgatóság.

OSERS és BAUER

kizárólagos gyári motorépítés
BUDAPEST, WIEN
 Podmaniczki-utca 18. XX. Dresdaerstrasse 81-83.

Szívógáz-motorok

Benzinmotorok.

Benzinlokomobilok.

A jelenkori legolcsóbb hajtóerő (1-2 fillér munkaerő.) Több mint 1000 motor üzemben. Fizetési feltételek kedvezményesek. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Gépeket szállítottunk legközelebb többek között a következőknek: **Báró Bánffy Ernő** Kolozsvár 25 HP., **Gr. Vass Béla** Mező-Záh 30 HP., **Gr. Bethlen István** 2 Anlagén 25 HP., **Gr. Teleky Arthur** Tancs 30 HP., **Takács Imre** gőzmalom Pásztó 60 HP.

A Nádparipa-Liliomtejszappan

Bergmann és társától Drezda és Tetschen aJ.E. marad a naponta beérkező elismerő nyilatkozatok szerint a leghathatósabb minden gyógyszappanok közt szeplők ellen is. Használata az arczbőrt puha bársonyossá teszi és rózsaszínt idéz elő. — **Kapható 80 filléres darabokban minden gyógyszerárban, drogueria-, párfin-, szappan- és fodrász-üzletben.**

Új találmány

minden betegség ellen.

A gyomorbajt csirájában kiölt a szabadalmat nyert, állítható gyomorvédő öv. Hatása rögtön. A gyomorből eredő, halálosnak gondolt gyomorgörös, hasmenés, hascsikarás, epe-, vesebaj és minden belbetegség ellen. Bizonyítják a folyton érkező hálairatok és orvosi ajánló nyilatkozatok. Ára az I. sz.-nak, mely a legtöbbször alkalmas 4 K. 50 f., a II. sz.-nak túlnagy természetűekre 5 K. 50 f.; hátvédővel együtt (gyomor- és hátvédő) tudóhajósoknak és derékfájósoknak az ára 6 K. 50 f. és 8 K. 50 f. Rendelésnél méret nem szükséges, esetleg a derék körmérete elegendő, jelezve, férfi avagy női. A pénz megküldésére vagy utánvétellel megküldi:

Takáts Dániel Nagyvárad, Sorompó-utca.

Utánzás tilos!

Szőlőoltványok

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chaselas, Passatuti.

1000	darab sima zöldoltvány	80 K.
1000	„ gyökeres I. oszt., 2 éves	180 „
1000	„ „ II. „	140 „
1000	db. sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000	„ „ II. „	9 „
1000	„ gyökeres „ I. „	30 „
1000	„ „ II. „	18 „
1000	„ fásoltvány „ I. „	200 „
1000	„ „ II. „	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben a napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

SÁRKÁNY JÓZSEF
 GYÖNGYÖS. (Heves-m.)

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6—7 százalék mellett úgy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre.

Katonatiszti óvadékra — — —

szereznek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamatláb mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMANN KÁLMAN
 hat. eng. bankbizományi üzlete
 Budapest, VII., Izabella-utca 35.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség
 és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár
 Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
 csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

Gyulafehérvárt: Frölich Gyula, Vlád Miklós, Nagy Endre gyógyszerárakban.

Nagyenyeden:

Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszerárakban.

8 koronáért

30 rőtös vég bőrerős vászont, kanavászt,

10 koronáért

legfinomabb vászont, silfont, kanavászt lepedő-vászont utánvétellel szállít:

WEISZ, Budapest, Sip-utca 22.

== Damaszt abroszok, ágyterítők olcsón kaphatók. ==

HAVI 80 KORONA

mellékkeresetre tehetnek szert férfiak úgy mint nők, semmi fáradság nélkül, csak egy kis érdeklődéssel.

Érdeklődők forduljanak

SINGER Co. czim alatt NAGYENYEDRE.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.